

Lo Somrient

DIARI CATALANISTA D'AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari i en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.

A Barcelona: Kiosco del Sol. Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dijous 22 de Janer de 1903.

ANY XVIII

NUM. 4.488

Redacció y Administ. arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1·25
En provincias, trimestre. " 4 ·
Extranger y Ultramar. " 8 ·

Anuncis, á preus convencionals

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la **TOS** y totas las malaltias del aparato respiratori, porque modifigan las mucosas, facilitan la expectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l'ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina.

En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d'Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

CHAMPAGNE MIRÓ Y TARRAGO

DEMANELO EN LAS PRINCIPALES BOTILLERIAS, COLMATS, CONFITERIAS, HOTELS Y RESTAURANTS

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forces, vaig prescriure l'Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forças y se li regularisaren las reglas; Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Compañía.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escròfula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquests cassos, vaig ensayar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Lecún, Catedràtic de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

APERITIU-CORROBORANT
Tònic-febrífugo
THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
BARCELONA

Única casa productora pera la exportació al Amèrica

ICU

SE PREN ab ayqua, ó pur: abans de menjar com aperitiu després com digestiu. Demanis en tots los cafès, ultramarins, casinos, confiterias, etc. Los pedides, així per Espanya com pàrs Amèrica, deuen dirigir-se à The Cosmo S. en C. y de C.—BARCELONA.

Agent General à Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Montcada número 30.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos

Especial pera vinyas á 13 pts. » » »

Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

LO CALENDARI DE "ICU-CUT!"

SE VENEN EN LA LLIBRERIA DE

TOST GERMANS

Se venen també llapideras ab lo retrato d'en Robert, Verdaguer, y totas las obres que edita «L'Avenç» de Barcelona.—Bloks catalans (de la «cuynera catalana»).

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÀ-Dentista

Practica totes las operacions de la boca: avulsions, ablascions, recsecions, etc.—Reb tots los dias.

DENTADURAS de tots los sistemes. Paladars artificials y contentatius pera las fracturas de la mandíbula.

Piazza del Castell 1, ler.—REUS

POLÍTICAS

May hem esperat l'arribada de mas eleccions ab tant de dalé com aquesta vegada.

Y no l'hem esperat en altres perque Cata-

en consideració pels governants del centre avuy que està plenament convenuda de que tots los mals venen d'allà y que en compte de remediarlos los empitjoran y que 'ls mals governs que ha tingut de sofrir no donan res de l'usdefruit que 'ns tenen pera disfrutarne únicament ells, s' uneix com una sola forsa pera llurar la batalla electoral contra 'l caicisme, contra la política anorreadora, contra tots los mals del centralisme que posa en mans de qualsevol home de malas intencions los destins del Estat; pera llurar una batalla que 'ls llanserà dels Hochs preminents que ocupen, desde quins imposan al Estat sas insopportables càrregas pera no deixar cap profit de son produpte.

General es lo clamoreig del poble.

Be las demana las reformas que necessita, pero a Madrid tenen altra feyna qu' escoltar-se als governants, y si alguna cosa fan, a pretext de millorar sa situació, servix pera unicarnos més a la esclavitut en que 'ns tenen. Y això no pot durar més. Això deu acabar aviat ab lo triomf que consegueixi en las properes eleccions la candidatura autonomista, que sols en l'autonomia poden salvarse los pobles del estat vergonyós, inaguantable, en que 'ls han posat los politichs que sufrim.

Per xo las esperem ab daté las eleccions d'ara, perque ellas han de decidir del comensament de una veritable regeneració.

LA GUERRA DEL MARROCH

Se reben notícies contradictorias sobre la situació del Marroch; ten aviat son favora-

bles al Sultà com contraries; no obstant, corre'l rumor insistent de la seva fugida y la entrada triomfal del Pretendent a Fez.

D'Onarçlā venen notícies donant per acabat l'ocorregut després de la intervenció de las autoritats y forsa armada. Sembla que la cosa no tindrà consecuències.

S'envian reforsos a la frontera marroquina; han assegurat haverhi en la actualitat més de dotze mil homes del exèrcit algerià.

Alguns regiments han rebut ordres de trobar-se disposats a marxar.

Entre 'ls indígenas no 's nota res d'anormal.

Casament de Bu-Hamara

Tánger.—S'ha sapigut que la causa de la tranquilitat aparent de Bu-Hamara, després d'haver derrotat al Sultà, ha sigut son casament ab una noya d'una família molt distingida de la tribu de Rialta, veïna a la de Zemur.

La notícia oficial de son casament, ademés de donar-li gran prestigi, auuentarà 'ls seus partidaris.

Comentaris

Segueixen los comentaris sobre la conferència que han celebrat ab lo Rey lo senyor Silvela y l'general Linares.

S'assegura que ha tingut molta importància, y que en ella s'ha tractat exclusivament de la situació del Marroc, que, en efecte, es grava.

Los europeus de Fez

Tánger.—Procedents de Fez se troba a n'aquesta ciutat un coronel quefe de la comissió italiana, que ha vingut acompañat dels europeus que vivian en dita ciutat.

A Fez, segons han declarat, regna gran pànic per les amenasses de Bu-Hamara en lo cas d'entrar a la població.

Los cònsuls francès, anglès y alemany com també 'ls oficials estrangers que estan al servèi del Sultà, que encara s'han quedat a Fez, ho tenen tot preparat per marxar al primer moment que veixin la necessitat.

Derrota

Tánger.—La vanguardia de las tropas del Sultà ha derrotat a la kâbila de Beníder, causant li moltes baixas entre morts y ferits fent una bona agafada de prisoners.

SECCIÓ METEOROLÒGICA

OBSERVACIÓNS

del dia 21 de Janer de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d'observació	Baròmetre aneroide	Gran de humitat.	Pluja en 24 horas.	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del cel
9	752	85			Ras
15	755	84	34	3'	Nuvol

Horas d'observació	TEMPERATURAS				VEN	NUVOLS
	Màxim	Minim	Ter. tip.	Direcció	Clase	Canit.
9	Sol 11	5	9	N.E.	CyC	0·4
15	Som 10		10	N.E.	CyC	0·9

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 21 de Janer de 1903

Naixements

Cap

Matrimonis

Cap

Defuncions

Andreu Sanjoan Freixa, 71 anys, Mar 7.—Francisco Escudé Marquet, 9 mesos, Sant Antoni 19.

Calendari català

Sant d'auy.—S. Vicens

Sant de demà.—S. Ildefonso

Surt lo SOL a las 7 h. y 11 m. y 's pon a

las 4 h. 55 m.; surt la LLUNA a las 2 h. 2 m. y 's pon a las 12 h. 26 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francoli.—Divendres, Cornellà, Montblanch y Tarragona.—Dissabte, Valls, Vendrell y Espluga de Francoli.

DEL ESTRANJER

París 21.

Una sessió borrascosa

M. Deschanel ha pronunciad en la Cambra un gran discurs, en lo que ha condemnat durament la política ministerial.

Ha dirigit violentas censuras a en M. Jaurés deplorant la seva elecció a la vispresidencia.

L'esquerra de la Cambra protesta fortemet de las paraules del orador, increpantlo ab las paraules de "traidor" y "Judas".

L'esvalot resulta verdaderament infernal, costant moltissim al president restablir l'ordre.

Còlera à Damasco

S'anuncia que l'còlera ha esclatat à Damasco, havent causat ja nombrosas vitimes.

S'han pres grans precaucions per deturar la invasió de tan furesta epidemia, que ha desaparecent ja completament de la Palestina.

Contribució de guerra

Comunicau de Londres que estan l'Orange en l'impossibilitat de pagar la contribució de guerra que s'ha imposat als dos estats sudaficans, lo Transvaal la satisfarà tota.

Vaga

S'han declarat en vaga 'ls obrers de la fàbrica de taps de Cacilhas.

Sa actitud es pacifica.

Lo conflicte venezolà

Després dels despaixos rebuts de Washington, Rio del Bioqueig de Venezuela una vegada obertas las negociacions.

Las dues potències demanaran à Alemanya que retiri la seva esquadra de las costes venezolanas.

A la Cambra francesa

Mr. Ribot ha pronunciad un important discurs en la sessió d'auy.

Ha declarat terminant que ell votará pera que la durada del servei militar en actiu signi reduhid a dos anys.

Ha combatut tot nou empréstit y acaba convitant als republicans a que deixant de banda odis y rancanias estrenyin sos llaços de germanor.

Socors

La Cambra ha votat per unanimitat un crèdit de 500,000 franchs pera socorrer als pescadors bretons.

Citació

S'assegura que Eva Humbert està citada pera compareix demà devant del jutje d'instrucció, a fi de declarar en lo procés que 's segueix contra la seva família.

COM S'HA FORMAT MADRID

Volém dir quins gastos s'han tingut de fer, de quin privilegi s'ha tingut de donar a Madrid pera convertir aquesta població en capital d'Espanya, ab apariencies de població europea.

Son datos oficials:

Al any 1715, se posà un impost de dos maravedis per cada lliura de tabac que 's consumí a Espanya, al objecte de fomentar la Biblioteca Real.

En 1721 s'imposaren dos maravedis més per lliura, al objecte d'arbitrar recursos ab que construir los hospitals de Madrid y S. Fernando, impost que 's continúa y se dupliqua per atender als gastos de conservació d'aquests hospitals.

En 1723, se va assignar al Mont de Pietat, una dotació de 70,000 rals; en 1726, una de

172,192 al Seminari de Nobles; y en 1737 a més de ditas cargas imposades a la nació, pera tots los espayos, s'hi varen posar dos rals de velló pera las obras del Palau Real, en 1740, pera dit objecte, se varen assignar 158,000 rals setmanals, ademés dels dos rals mencionats.

La renda de loterías s'aplicá durant molts anys als hospitals y casas de beneficència de... Madrid; menys una part que 's distribuïa entre diferents empleats de... Madrid.

Los comptes entre l'Estat y l'Ajuntament de la capital no han anat mai gayre clars. Quant hi ha hagut discussió, ha perdut sempre l'Estat. Es natural.

Pero l'Estat, de primer entuvi sol donar la rahó al Ajuntament. En 1885 li fa donació de dos milions de rals pera 'ls pobres de la vila; al ferse lo canal d'Isabel II, hi va haver un paro de obrers y l'Estat manteni als que quedaren sense feyna.

Ara que hem retret lo célebre canal parlemne, recordant per comensar, que Felip II va elegir Madrid per capital d'Espanya, fundantse, entre altres rahons, en la abundància y bona calitat de sus aiguas.

Donchs bé; malgrat la opinió del gran Felip II, Madrid tingue necessitat d'aiguas, y 'ls sens prohòms, determinaren fer l'indicat canal.

¿De quins medis se valgueren?

Molt senzillament. Ho varen encarregar al Govarn, es a dir, als contribuents d'Espanya. Y Espanya ha pagat ó falta poch pera que acabi de pagar, la suma de cent milions de pessetas pera que a Madrid tinguin aigua. Dia un escriptor hisendista, que semblant cantitat no arriba a la que l'Estat s'ha gastat per obras en tot Catalunya, desde la unió ab Castella fins als nostres dies.

Per aquest y altres motius la propietat urbana de Madrid, disfruta de grans ventatges, que seria llarg numerar en aquest lloc.

Per no citar mil privilegis més de que disfruta Madrid, recordarem per acabar que 'ls gastos d'empedrats y conservació dels seus principals carrers, los paguen los espanyols.

¿Com s'ho han engiponat a Madrid pera desferse d'auesta càrrega? Fentse declarar aquells carrers, carreteras generals del Estat.

En canvi, a dotzenas de vegades nostras províncies demanen al Estat, la construcció d'alguns trossos de carreteras las més essencials pera la vida de nostre poble y rès s'opté si no es a copia de molts anys y prechs.

Aquest fet es un símbol del modo de ser de Madrid y del nostre poble; l'un viu a costes del Estat, obtenintne sols ventatges; l'altre, demana al Govern llibertat pera administrar-se y pagarse 'ls gastos, ja que l'Estat sols li causa perjudicis.

Catalans, que encara dubten; feu servir la intel·ligència que Deu vos ha donat pera reflexionar una mica sobre aquests fets.

CRONICA

LA VAGA

La cuestió obrera que esdevingué l' dia onza del mes que som, segueix estacionada y sense que deixi entreveure cap esperança de facil arreglio.

La intransigència de abdós parts fa mes difícil la solució.

Los amos se mantenen fermes en los sens acorts de no acceptar a cap trabajador associat, mentre los obrers no volen tornar a la feyna a menys que 'ls hi sigan acceptadas integralment las seyas Bases reglamentant lo traball y 'ls jornals.

Així estan las coses, com en lo primer dia, sens que las gestions fetas pera conseguir un arreglio hajin donat fins ara cap bon resultat.

Ahir, segons acort pres pels gremis de patrons, se varen obrir los magatzems, pero no tenim notícia de que s'ha juntat a la feyna a ordinari ni que s'ha presentat a la feyna cap vagista.

Així estan las coses, com en lo primer dia,

Se'n digué que en alguna casa s'havia pres nou personal, pero tampoc això pogué comprobar de una manera certa, essent la veritat que l'comers en general està parailitzat, no fent més que feynas de poca importància.

Uns y altres han obrat fins ara ab una correcció qu'és de lloar, puig una conducta tant mesurada com la que s'ha observat en aquesta cuestió que fa ja dotze dies que dura, é no s'ha vist may ó pocas vegades l'han degut anotar las cròniques.

Ahir matí semblava que anés a serenar-se lo temps plujós que regnava, més cap allà a las quatre de la tarda tornà a estendres per l'espai la nuvolada, enviantnos un ruxat que durà més de dos horas.

A la avansada edat de 80 anys morí ahir don Andreu Sanjoan y Freixa, pare de nostres benvolguts amics los acreditats tipògrafos Andreu y Joseph.

L'enterro tindrà lloc a un quart de nou d'aquest matí.

Rebi la familia Sanjoan lo testimoni de nostre condol.

Per no haverse reunit prou número de seyyors regido:s no pogué celebrar ahir l'Excelentíssim Ajuntament la sessió ordinaria de primera convocatoria.

Hem tingut ocasió de veure un exemplar de la nova Revista catalana que ab lo titul de Catalunya ha comensat a publicarse a Barcelona. Està editada en forma de llibre contenant unes 48 planas de text firmat pels mes acreditats escriptors de nostra terra.

Se ven en aquesta ciutat al preu de trenta céntims en la llibreria Tost germans.

En virtut del decret publicat últimament en la "Gaceta" poden continuar ampliament los estudis en las Normals los mestres que, figurant al front d'alguna escola, han deixat pera sustituirlos mestres interíus.

Ab lo nom de "Luz" don Santiago Bisbal Gonsalvez ha solicitat lo registre d'una mina de plom en lo terme municipal d'Espluga de Francoli.

Per ordre telegràfica del ministre de la Guerra, ha surtit de Barcelona pera Alcalà de Henares, en un tren militar, lo batalló casadors de Figueras.

SERVEI DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus á Barcelona

Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí
Express 7'05 " 9'14 "
Mixto 7'57 " 6'30 matí
Express 9'44 nit 3'01 "
Merc. 3'36 trde. 11'54 nit.
" 5'32 matí 8'51 matí

De Reus á Saragossa

Surtida Correu 1'35 trde. arribada 8'35 nit.
Mixto 7'57 " 6'30 matí
Express 9'44 nit 3'01 "
Merc. 3'36 trde. 11'54 nit.
" 5'32 matí 8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba à

Casp y lo segon à Mora.

De Saragossa á Reus

Surtida Express 1'50 matí; arribada 6'59 matí
Correu 7' — 2'06 trde
Mixto 10'05 nit 8'11 matí
Merc. 0'38 matí 11'27 "
" 6'59 trde 10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y

lo segon de Mora.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 3'06 trde
Mixto 6'01 " 11'30 matí
Correu 9'47 " 1'05 trde
Oms. 12'35 " 5'32 "
Mixto 2'26 trde. 7'11 "
Express 7'26 " 9'38 nit.

LÍNEA DEL NORT

De Reus á Lleyda

Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
Mixto 6'05 trde. 9'57 nit
Merc. 1'45 "

AGODA SUBIRIS

MILAGROSOS CONFITS

6 injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de celebratats médicaas, després d'una llarga experientia, s'han couvensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recent y ab cinchó sis días la cròtica, góta militar, úlceras, fixiu bianch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escòssors uretrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 días los extreñiments uretrals (estrechez) encar que sigan crònicaas de més de 20 anys, evitant las perilllosissimas sondas, no hi ha medicament més milagros que's CONFITS é Injeccions Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extren los más efectes que produeixen aquetas substancies, que, con ja es sapigut, causan enfermetats no molt facils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon exit d'aquests específichs; per Cedi del tractament especial ab ell, admets als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plaça del Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plaça de Prim, núm. 1.

Consultas. médicaas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entre los 2. tots los dillums, dimecres y divendres á las 12.

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólisses indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipòsit exigit per las lleyes fiscales vigen's com garantia per los seus asséguardats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plaça de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plaça de Prim.

LA PALATINE

Companyia inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidenüs

Oficina pera Catalunya: Plaça de Catalunya, 9, BARCELONA

A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plaça de Prim.

TALLER DE CAMISERIA
DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40—REUS

Nòvetaas en corbateria, gèneros de punt, roba blanca pera señora, botons y botoneduras pera camisas, paràiguis, sombrillas, castons, petacas, efiguarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elàstichs. Agullas pera cortatás. Se fan á mida camisas, calzots, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR
DE PERE DOMENECH.—ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetees, columnas, reclinatoris, adorнос y detalls arquitectòrichs y escultòrichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas mides y models.

PREUS REDUÏTS

Per a tots els clients que compren en quantitat, se li dóna un descompte del 10%.

Per a tots els clients que compren en quantitat, se li dóna un descompte del 15%.

Per a tots els clients que compren en quantitat, se li dóna un descompte del 20%.

Per a tots els clients que compren en quantitat, se li dóna un descompte del 25%.

Lo tren que va col·locat en últim terme no
més arriba à Vimbodí.

De Lleyda á Reus

Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
Correu 4'05 trde. 7'09 trde.

Merc.

Lo tren que va col·locat en últim terme

surt de Vimbodí.

De Reus á Tarragona

Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
Correu 9'44 " 10'18 "

Merc.

Lo tren que va col·locat en últim terme

surt de Vimbodí.

De Tarragona á Reus

Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
" Merc. 12'22 trde. 1' — trde.

" Mixto 5'08 " 5'46 "

" 8' — nit 8'38 nit.

Consignataris á Barcelona, Rípol y Companyia, Dormitori de Sant Francesch, 25, prin-

cipal.—BARCELONA.

FERRO-CARRIL ECONOMIC

DE REUS Á SALOU

Servei de trens que regelz desde'l dia 29
Setembre de 1902. El 180 asseguren

Sortidas de Reus: al matí 4'10.—10.—A

la tarde á las 2'47.—4'15.

Sortidas de Salou: al matí 4'16.—

11'04. A la tarde á las 5'32 y 7'40.

Consignataris á Barcelona, Rípol y Companyia, Dormitori de Sant Francesch, 25, prin-

cipal.—BARCELLO DE LA PLANA

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLO DE LA PLANA

CARRER DE EN MEDIO, 1

CARRER DE EN MEDIO, 1